

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. V. Indirectè cadunt sub sigillum omnes circumstantiæ odiosæ, quæ
conducunt, saltem ex iudicio pœnitentis, ad peccati manifestationem; ùt
imperfectiones naturales vel morales, occasiones ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

rum, licentiam petat à pœnitente loquendi de istis publicis, ad dicendum, quòd iste confessus est de tali peccato, & reliquit illud, & petit veniam de scandalo & mandat restitui &c. Potest tamen sine omni licentia dicere: Ego audiui Confessionem istius; rite confessus est; Absolutionis beneficium impendi; hæc enim bona generalia potest dicere. Hucusque Cajet.

Cæterùm quod hæcenus dictum est de peccatis, etiam accipiendum est de circumstantiis, quæ vel speciem peccati mutant, vel malitiam ejusdem speciei augent aut multiplicant numerum; quia & hæ circumstantiæ peccatum sunt, aut pars peccati, & ut notat Doctor Subtilis non possunt bene revelari sine revelatione facti. Sic inquit q. dist. 2. 1. q. 2. n. 16. De quid dico, quòd non tantùm peccatum principale confitens, & circumstantias peccati, quia circumstantia non possunt bene revelari sine revelatione facti, sed & persona secunda, cum qua peccatur &c. Quod maximè verùm est de circumstantiis propriè dictis, de quibus hic loquor, sequenti Conclusionem de aliis acturus, quæ non directè, sed solùm indirectè cadunt sub sigillum.

Præmitto unam quæstionem pro fine hujus Conclusionis; an etiam illa, quæ pœnitens dubius vel formidans narrat tamquam peccata, eùm tamen non sint peccata, censeri debeant directè materia sigilli, ac si reverà essent peccata?

Resolutio est affirmativa, ut patet ex ultima parte Conclusionis, cujus ratio est: quia vel illa tenetur confiteri, si sint mortalia, juxta communiorem sententiam, quæ docet peccata dubia esse confitenda; vel saltem potest confiteri, & instar aliorum confiteri; ergo nulla est ratio, quare etiam instar aliorum non sint directè materia sigilli: quippe proponuntur Confessario tamquam directè materia Absolutionis, & directè absolventur, casu quo essent vera peccata.

Sicuti ergo ad inducendum sigillum sufficit intentio Confessionis sacramentalis, licet ex aliqua causa non sit talis; ita videtur sufficere intentio dicendi illa tamquam peccata, & per consequens, ut partem Confessionis sacramentalis, estò reverà non sint talis pars.

Enimverò difficile satis est multis pœnitentibus, discernere & judicare, an aliquid hic & nunc sit peccatum; an aliquid hic & nunc sit necessariò exprimendum, vel saltem utiliter possit exprimi; adeoque si Confessarius ea omnia, quæ ipse judicat non esse peccata, posset ex Confessione revelare, Sacramentum haud modicum redderetur odiosum & onerosum: ergo illicitè ea revelantur, ut patet ex dictis Conclusionem primâ, ubi ostendimus principale fundamentum sigilli esse odium, quod generatur Sacramento per revelationem eorum, quæ in Confessione aperiuntur.

Unde non tantùm peccata, & circumstan-

tiæ propriè dictæ peccatorum, manere debent sigillata, sed etiam, quæ ut talia narrantur, estò reverà talia non sint. Immo, quod plus est, etiam illa, quæ pœnitens optimè noyit non esse peccata, sunt tamen necessaria ad explicandum peccatum, de quibus ponitur

CONCLUSIO V.

Indirectè cadunt sub sigillum omnes circumstantiæ odiosæ, quæ conducunt, saltem ex judicio pœnitentis, ad peccati manifestationem; ut imperfectiones naturales vel morales, occasiones peccatorum, peccatum complicis, & quæcumque aliena, ex sola Confessione cognita. Item peccatum à pœnitente committendum, dummodo propositum illud sacramentaliter confiteatur.

Dico; Indirectè cadunt, quia sicut hæc omnia solùm indirectè spectant ad Confessionem; neque enim sunt materia Absolutionis, ita quoque solùm indirectè possunt spectare ad sigillum, tanquam utilia, immo aliquando necessaria ad finem Confessionis, à qua proinde eorum revelatio retraheret, fortè non minùs, quàm revelatio peccatorum.

Pono casum, aliquis confitetur se peccasse contra votum castitatis, licet votum illud non sit malum, nec peccatum; sed potius bonum, & virtus; equidem quia necessariò explicatur in Confessione, & eatenus indirectè ad eam spectat, nequit Confessarius dicere ex illa scientia: Talis habet votum castitatis; præcipuè si addat, se id scire ex Confessione: licet enim potuerit pœnitens illud votum dicere Confessario, tum ut sciret ejus obligationem, tum ut quæreret dispensationem, vel ob alium finem indifferentem; equidem eùm similia frequentius soleant tractari extra Confessionem, non modica ingeneratur opinio seu suspicio, quòd id intellexerit ex peccato aliquo contra illud votum, quod est indirectè revelare illud peccatum, ac proinde prorsus illicitum; quia meritò avertit pœnitentem à Confessione.

Atque ut non diceret, se id scire ex Confessione, tamen pœnitens audiens suum Confessarium dixisse de illo voto, ipsi soli cognito, sine dubio intelliget illum revelasse aliquid de Confessione; & fieri posset, quòd multùm interesset pateretur ex illa revelatione: v. g. est

O o 3 Reli-

120. Biam circ...

111. Probat...

111. Probat...

122. Illi re...

123. In...

123. In...

123. In...

124. quod vo...

Religiosus, qui sub habitu seculari latet, de quo si dixeris, habere votum castitatis, statim incidet suspicio, quod sit Religiosus, & cum magno sui præjudicio cogetur redire ad suam Religionem, à qua alioquin etiam justè poterat se subtrahere. Quis dubitat, quin tali casu maxima fiat injuria tum pœnitenti, tum ipsi Sacramento?

tamen si etiam pœnitens id desideraret.

Et quàmvis in casu particulari possint hæc incommoda cessare, immo pœnitens desiderare talem revelationem; attamen cessante fine legis in casu particulari negativè tantùm, non cessat lex, ut habet communis doctrina Theologorum; licet nec tunc cesset adæquatus finis, qui est evitatio omnis irreverentiæ, seu odii Sacramenti Confessionis, quod odium non evitatur, si in aliquo casu sit licitum revelare illud votum; quia semper pœnitentes erunt anxii, ne forrè Confessarius apprehendat revelationem sibi licitam, ubi hæc & nunc est illicita, & ipsi mallent, eam nullatenus fieri, propter rationes sibi meliùs cognitatas, quàm Confessario. Ut ergo omnimoda esset securitas, oportuit, ut in nullo omnino casu, etiam ubi hæc & nunc nullum pœnitenti generatur incommodum, talis revelatio foret licita; quia semper aliis generatur illa anxietas, ad quam tollendam, sigillum à Christo fuit appositum.

125.
Quæ sint imperfectiones naturales, quæ nequeunt sevari.

Et eadem est ratio imperfectionum naturalium & moralium, occasionum peccatorum & aliorum, quæ in Conclusionem enumerantur. Si autem queritur, quæ sint imperfectiones naturales? Respondeo: defectus naturalium, macula originis, ignorantia & similia, quæ reddunt aliquem indignum beneficio, vel officio adepto, vel adipiscendo.

Quid sentiat Vasquez de his imperfectionibus.

Vasquez q. 93. a. 4. dub. 3. n. 2. distinguit; vel enim peccatum, ratione cujus est defectus ille defectus naturalis, est occultum, ut si dixerit se, est haberet defectum naturalium, habuisse animum accipiendi officium, quod tamen suscipi cum eo defectu non potest; & tunc ait non esse contra sigillum, revelare illum defectum, quia inde non potest ullo modo veniri in cognitionem peccati: si verò jam illud officium suscepit, tunc fatetur, Confessarium, illum defectum naturalium revelantem, peccare contra sigillum; quia eo ipso revelat peccatum ejus pœnitentis, qui enim sciunt, illum esse Sacerdotem, & audiunt habere talem defectum, eo ipso inferunt: ergo peccavit suscipiendo eos Ordines seu illud officium. Hisce verbis refert sententiam Vasquez Arriaga disp. 45. n. 28.

Sed placet audire ipsum Vasquezium loco citato: Nescio, inquit, quâ ratione sit verum, quod docet Dominicus Soto art. illo 5. paulò ante secundam Conclusionem, contra sigillum esse Confessionis, revelare defectus naturales naturalium, aut parentum, aut statûs personæ, etiam quando nullum indicium esse possunt

peccatorum aut peccati alicujus; sic enim, cum non pertineant, nec per accidens ad Confessionem, nescio quomodo sub illius sigillo contineantur, cum sigillum tantùm videatur esse respectu eorum, quæ sunt materia Confessionis; quorum est notitia in hoc foro; & ita nobiscum docet Ledesma 2. 4. q. 10. a. 2. 2. Conclusus, tenetur tamen ad secretum alia viâ. Nihilominus Ledesma docet, quod inferat detrimentum Sacramento aliquod, quod ego non video, saltem quod sit speciale peccatum. Hactenus Vasquez.

Sed si verum est, quod inferat detrimentum aliquod Sacramento; ego satis clarè video, quod sit speciale peccatum contra sigillum. Et quia id verum est, ideo dico cum Soto supra, quem sequitur Suarius supra n. 5. Lugo supra n. 55. Arriaga statim citatus, & Alii non licere unquam manifestare hujusmodi defectus; quoties à pœnitente dicuntur ad declarandum peccatum; etiam si fortasse minime prudenter agat, quia posset aliter dicere, Ratio est; quia hoc est necessarium ad communem modum consistendi hominum, & oportet, ut etiam simplices & ignorantibus possint securè & sine timore revelationis confiteri. Et aliunde revelatio hujusmodi defectuum sæpè est occasio majoris doloris, quàm si revelaretur aliquod peccatum, etiam mortale.

Est ergo maxime in hoc puncto attendendum ad notorietatem rei dictæ, & ad hoc, quod non sit materia pudoris vel doloris, & quod ex illa nihil possit inferri de peccato ipso: his enim tribus positis, videtur plane certum, pœnitentem non dixisse eam circumstantiam sub secreto, sed sine mysterio quod hoc punctum, est alioquin dixerit ad declarandam malitiam peccati. Et hinc, si quis ad explicandam malitiam adulterii dicat, se esse conjugatum, vel ad explicandam malitiam sacrilegii, se esse Sacerdotem, poterit per se loquendo Confessarius postea dicere, se audivisse Sacerdotem, vel uxorem: hæc enim moraliter nota sunt, neque sunt materia pudoris aut doloris, nihilque ex illis potest inferri de peccato ipso; adeoque per se loquendo non dicuntur à pœnitente sub secreto.

Dico; Per se loquendo; quia per accidens, v. g. si Matrimonium vel Sacerdotium sit plane occultum, & sine magno præjudicio pœnitentis non potest fieri publicum, indubie eadem casu censetur pœnitens id dicere sub secreto, & cum dicat ad declarandam malitiam peccati, quod aliter non potest integrè confiteri, proculdubio revelatio foret contra sigillum Confessionis.

Quantùm ad defectus morales, v. g. quod pœnitens sit scrupulosus, quod nugis terat tempus, quod sit molestus &c. existimat Lugo supra n. 60. eos non contineri sub sigillo. Ratio ejus est; quia Confessarius non audit

hujusmodi defectus ex relatione pœnitentis, sed ipse eos videt & percipit; sicuti si pœnitens sit blæsus, si rudis, si hebetis ingenii, qui & similes defectus naturales, quia in Confessione percipiuntur, ideo non manent sub sigillo.

Similiter ergo, si ostendat se naturæ molestæ, irresolutæ, durioris ad credendum, qui omnes defectus ibi fiunt, & per consequens non sunt materia Confessionis illius, non erunt sub sigillo: sicut si ibi committeret aliquod peccatum blasphemæ, contumeliæ in Confessarium, & similia, non erunt sub sigillo: quia illa peccata non confitentur, sed committuntur vidente Confessario, nisi peccatum verteretur circa ipsam Confessionem; ut si peccatum, quod prius fecerat, neget; quæ negatio est peccatum novum ibi commissum, sed manet sub sigillo; quia non potest illud detegere Confessarius, nisi dicendo Confessionem fuisse diminutam, quod jam esset revelare ipsam Confessionem, & ejus defectum. Ita Eminent.

Quem sequitur Arriaga supra n. 3. dicens: Communis sensus videtur docere, eos defectus non esse sub sigillo; nam passim sine ullo planè scrupulo solemus dicere, hunc aut illum esse ob suos scrupulos intolerabilem in Confessione.

An passim hoc fiat sine ullo planè scrupulo, valde dubito; saltem ego non facerem sine ullo planè scrupulo; & puto scrupulum faciendum, quando aliunde illa scrupulositas pœnitentis, ex nimia frequentia Confessionis; aut aliis signis externis non est nota. Et procul dubio melius est tacere; imò fortè obligatorium, ut habet Conclusio, quam docet Coninck Disput. 9. de Sigillo n. 11. ibi: Ex dictis Navar. c. 8. n. 12. infert, eum non frangere sigillum, qui dicit Petrum solere sibi obtundere caput munitissima peccata confitendo. Sed etsi talis directè non frangat sigillum, malè tamen & periculosè hoc dicit. Nam videtur innuere talem esse scrupulosum; aut saltem facile posset audientibus talem ingerere opinionem; atque ita indirectè sigillum frangere. Hæc ille.

Ergo secundum hunc Auctorem, qui diceret, talem esse scrupulosum, frangeret sigillum. Quæ sententia magis favet Sacramento (& ideo eam elegimus) nam certum est revelationem illius & similibus defectuum, si non cognoscantur ab aliis, neque à Confessario, nisi præcisè ex ipsa Confessione, posse reddere Sacramentum odiosum similibus pœnitentibus.

Hinc Mald. supra c. 15. querens, an sub sigillum cadant ipsi errores pœnitentis, in modo confitendi admissi. Respondet: Quidquid verecundiam pœnitentis inferre potest, celandum est. Itaque & ejusmodi errores celandi hæcenus, ut cum designatione personæ detegi

non possint; quæ designatio personæ sufficienter fit, quando Sacerdos dicit: Hic quem vides, non novit modum confitendi, etiam si persona neutri sit nota. Hæc ille. Nam hoc ipso persona illa sive nota, sive ignota suffunditur robore, & per consequens fit ei Confessio odiosa.

Nec obstat; quòd illos defectus non cognoscat Confessarius ex directa Confessione, quia saltem indirectè cognoscit ex Confessione; cum sæpè moraliter sit impossibile hujusmodi hominibus aliter peccata sua explicare; cumque aliunde cedat in gravamen eorum, quòd tales defectus in sola Confessione cogniti revelentur, videtur reverentia Sacramenti obligare ad sigillum. Aliud est de peccatis, quæ ibi committuntur, quoniam merè accidentaliter & omnino impertinenter se habent ad Confessionem.

Venio ad occasiones peccatorum, & peccata aliorum, quæ aliquando necessariò, aliquando utiliter in Confessione explicantur. Necessariò quidem occasiones proximæ, & peccata aliena, quando sine illis nequeunt propria peccata specificè & numericè declarari; utiliter autem occasiones remotæ, ad petendum consilium eas evadendi; & similiter peccata aliena, ut ita melius innotescat Confessario peccatum proprium.

Atque ut nullo modo spearent ad Confessionem; sive ad explicationem peccatorum pœnitentis, immo pœnitens novo peccato detractionis peccaret, ea revelando; cum tamen aliunde sint vera materia Confessionis, & non cognoscantur nisi in ipsa Confessione; videntur nihilominus cadere sub sigillum, ne per eorum revelationem Sacramentum fiat odiosum.

Audiamus Maldetum in Tract. de Sigillo Confess. c. 16. Non potest, inquit, esse dubium, quin sigillo comprehendantur omnia aliorum peccata, quæ ita cum suo peccato pœnitens exprimit, ut connexionem aliquam cum illo habeant, ob quam putavit ea esse narranda. Exempli causâ: Adultera narrat se malè à marito fuisse exceptam; idèque in adulterium lapsam fuisse: non est dubium, quin peccatum mariti sigillo continetur. Si verò omninò concomitanter narrata sint, sciat Sacerdos, malè se fecisse ejusmodi narrationem admittendo; pejus autem facturum imprudenter & sine magna causa de illis postea loquendo: quàmvis enim sub sigillum non cadant, naturali tamen secreto continentur; eo etiam accedente, quòd eorum revelatio redundaret in odium Confessionis, & scandalum; præsertim cum proclive sit hominibus suspicari, non nisi ad Confessionem pertinentia, in Confessione esse dicta, & fortè jam rescitum sit, tempore Confessionis talia dicta esse Sacerdoti. Hæc ille.

Solvitur obiectio

130. Quid dicendum de occasionibus peccatorum & peccatis aliorum,

131. Sententia Maldeti

Sed

129. est. sicut eos non exidere sub sigillo,

Oppositum docet Coninck,

130.

Oppositum docet Coninck,

quem sequitur Maldet.

129.

Oppositum Maldeti.

Expenditur
ab Auctore.

Sed si verum est, ut puto, revelationem eorum redundare in odium Confessionis, melius dicitur, illa cadere sub sigillum; cum illud odium sit unicum fundamentum, seu ratio, ut jam non semel dixi, obligationis sigilli.

132.

Unde idem Auctor c. 15. in principio sic ait: Continetur etiam sigillo, quicquid Confessione explicatum tale est, ut narratum aut revelatum explicitè vel implicitè, directè vel indirectè detectum, Confessionem reddat apud pœnitentem aut alios odiosam, aut pudificationem pœnitentis, aut in injuriam Sacramenti cedat.

Peccatum
complicis
comprehenditur
sigillo.

Et de peccato complicis c. 17. docet, certissimum esse sigillo comprehendi, si fuerit ex justa necessitate detectum, siue peccatum fuerit in ipsa detectione, utpote quia non erat necessaria absolute ad explicandum proprium peccatum; vel licet esset necessaria, adiri poterat alius Sacerdos non nolens complicem.

133.
Probatur ex
Scoto.

Quæ est communis omnium sententia, quam docet Scotus 4. dist. 21. q. 2. n. 16. in principio hisce verbis: *De Quid dico, quod non tantum peccatum principale confitentis & circumstantias peccati .... sed & personam secundam, cum qua peccatur, quod patet per rationes postas ad primam & secundam Conclusionem; quia etiam confitens vult famam personæ, cum qua peccavit, salvare, id est, deberet velle, sicut sui: immo eo magis, quod persona illa sibi fuit coniuncta in crimine: tantum enim magis tenetur ei ad boni restitutionem, quod per illam amisit, & ad custodiam illius boni, quod potest custodire, non obstante illo malo commisso. Fidelitas etiam & veracitas & unitas seu communitas patet hic ut prius.*

Consimiliter tres rationes pro secunda Conclusionem; quia non celatio retrahit à Confessione; deducit etiam ad forum alium, quod est in hoc foro venturatum, & est occasio mentiendi in isto foro, ut prius dictum est. Ita Doctor Subtilis.

& Concil.
Leodiensis.

Assipulatur. Conc. Leodiense celebratum an. 1445. c. 4. ibi: *In Confessione caveant Sacerdotes, quod si confitentes nomina eorum indicaverint, cum quibus peccaverint, secretum teneant, sicut confitentis peccatum.*

134.
Item ratio
nec Mal-
hero.

Ratio est, inquit Malderus supra, quia ex revelato peccato complicis adeo magna sequuntur incommoda in odium Confessionis, ut quando revelatio timeretur, non teneretur complicem pœnitens exprimere.

Deinde, complices sint Titius & Livia, & uterque fateatur peccatum suum uni & eidem Sacerdoti, nisi complex sit sigillatus, poterit Titio ex Confessione Livie, & Livie ex Confessione Titii Sacerdos objicere peccatum suum. Adde, quod apud alios etiam via facile sternatur, ad revelandum peccatum confitentis, si complicis peccatum per Sacerdotem prodatur.

Denique, sicut ex parte Confessarii tenetur celare interpres, tamquam accessorius ad excipiendum Confessionem; ita ex parte confitentis merito debet celari complex, tamquam accessorium quid, faciens pro explicanda Confessione, siue bene, siue male interim complex ipse prodatur à pœnitente. Ita pro sententia communi argumentatur Malderus. Et rectè quidem.

Sed eadem argumenta videntur probare nostram sententiam, de qua est controversia. Nam in primis, etiam ex revelato peccato, planè concomitanter narrato in Confessione, sequitur odium Confessionis & scandalum, ut fateatur Malderus. Deinde, narret concomitanter Titius peccatum aliquod Livie, & Livie peccatum aliquod Titii eidem Confessario, nisi illa peccata sint sigillata, poterit Confessarius Titio ex Confessione Livie, & Livie ex Confessione Titii peccatum suum objicere.

Si dixeris; non ex Confessione, sed peccatum suum in Confessione narratum; idem ego dicam de peccato complicis, quando confitens scit, neque necessarium, neque utile esse illud peccatum in Confessione explicare; sed ex mera malitia, cum novo detractionis peccato explicat. Et tamen etiam tunc peccatum complicis est sigillatum: ergo etiam peccatum non complicis in eisdem circumstantiis. Neque enim complex, qui prorsus impertinenter explicatur in Confessione, potius facit quid accessorium pro explicanda Confessione, quam non complex. Itaque videtur idem posse dici de peccato complicis, & non complicis in eisdem circumstantiis.

Rogas; an saltem sine relatione ad confitentem, possit Confessarius revelare peccatum complicis, dicendo v. g. quod fornicatus sit, & non cum qua? Respondet Malderus supra cum Aliis, quos citat, non posse. Ratio est, quia Confessio non tantum redditur odiosa detectione peccati ipsius confitentis, sed & detectione peccati complicis; & secretum commissum est, non tantum in ordine ad personam confitentis, sed etiam in ordine ad personam complicis. In tantum, ut etiam revelans solum complicem, incurrat pœnam Canonis: *Omnis utriusque* 12. de Pœnit. & remittit ut ibidem docet Malderus cum Aliis, quos citat; quoniam dispositio Capitis est contra eum, qui revelat peccatum in Confessione detectum.

Hæc sunt verba cap. *Caveat autem omnino, ne verbo, aut signo, aut alio quovis modo, aliquatenus prodatur peccatorem; sed si prudentiori consilio indigerit, illud abique ulla expressione personæ carere requirat: quoniam qui peccatum in penitentiali iudicio sibi detectum presumpserit revelare, non solum à sacerdotali officio deponendum &c.*

Quæ verba sicuti prohibent Confessario prodere peccatorem tam penitentem, quam complicem; nam ubi jus non distinguit, nec nos distinguere debemus: ita etiam puniunt Confessarium, qui detegit seu prodit peccatorem tum penitentem, tum complicem. Atque hæc factis de peccatis præteritis seu commissis.

Restat quæstio de peccatis futuris, seu committendis, num & ista contineantur sub sigillo: v. g. aliquis dicit in Confessione, se habere propositum alterum occidendi; propositum fornicandi &c. & nequit Confessarius eum à tali proposito avertere, nunquid poterit objectum illius propositi revelare? Dico; *Obiectum*; quia quod non possit ipsum propositum revelare, clarum est, utpote formale peccatum, quod penitens tenetur confiteri; quidni ergo debeat manere sigillatum? Non est dubium. Alioquin quoties penitens non absolvitur propter indispositionem, posset Confessarius peccatum revelare, quod est clarè falsum, ut patet ex dictis.

Controversia ergo est de objecto peccati; v. g. de homicidio, vel fornicatione, quæstio, inquam, est, an posset dicere Confessarius; *Cras Paulus occidet Ioannem*; *Cras Paulus fornicabitur cum Ioanna*. Et videtur respondendum affirmativè, quando foret iusta causa, v. g. si diceretur ei, qui posset impedire homicidium, vel fornicationem: nam Confessio non est de peccatis futuris, sed præteritis; ergo peccata futura non continentur sub sigillo.

Hanc quæstionem proponit Alex. Alensis 4. part. Sum. q. 78. memb. 2. a. 2. ad cuius evidentiam Notat, quod tripliciter potest aliquis peccatum confiteri. Uno modo confitendo peccatum præteritum, quod nollet fecisse, nec proponit facere, & talis Confessio clauditur sub sigillo. Alio modo potest quis confiteri peccatum præteritum, quod nollet fecisse; non tamen proponit desistere, sed potius permanere, & talis Confessio adhuc clauditur sub sigillo: quàmvis enim peccatum, quod proponit facere de futuro, secundum se claudi non habeat sub sigillo, tamen propter connexionem, quam habet in Confessione cum peccato de præterito, quod nollet fecisse, sub sigillo habet occultari. Tertio modo potest quis confiteri peccatum præsens, non tamen ut præsens, sed potius ut est in proposito de futuro, sicut in casu isto, de quo hic est quæstio.

Dico ergo: quod non tenetur celare simpliciter; nec si Sacerdos talem Confessionem revelaret, posset condemnari tamquam violator sigilli Confessionis: tamen, quia hoc quædam species esset mala, & infamia sequeretur, propter hoc credo, etsi non teneatur de iure talem Confessionem occultare, debet

tamen celare ratione publicæ honestatis, nisi inconveniens aliquid grave sequeretur: tunc enim credo, quod non esset talis Confessio penitens tacenda; nec tamen publicè revelanda propter periculum infamiae, sed cautè & secretò alicui, qui posset & vellet prodesse innotescendo. Hactenus Alensis.

Sed displicet; nisi commodè intelligatur de confessione non sacramentali, id est, quando propositum illud confitetur animo potius irridendi Sacramentum, quàm animo subiiciendi Clavibus Ecclesiæ seu directioni Confessarii.

Ut discernas, inquit Malderus supra c. 15. an peccatum futurum, tibi in Confessione dictum, tei caris habere sub sigillo, inspicere quo animo te accesserit peccator; si enim præter futurum peccatum nihil dicens, potius rideat, quàm faciat Confessionem, non tenet sigillo. Si verò vel alia peccata sit cum intentione relata ad Claves confessus, & futurum detegat, à cuius proposito, passione superatus, se desistere non posse fateatur, aut etiam nihil aliud fateatur, quàm hoc ipsum malum propositum se habuisse, & etiamnum habere, & desicere, quomodo sese ab eo poterit expedire, & similia, teneris sigillo; quia agit cum Confessario ut tali, & ut animæ medico, cuius est pro virili sua, vulnèra peccatoris, sibi ostensa, sanare; & in omnem eventum summo studio & quasi emplastro quodam suo te gere, ne tales penè desperati omnino deterreantur à Confessionis necessario remedio, quo maxime indigent.

Itaque sigillum habet locum, quando Confessio fit animo se accusandi in hoc foro penitentiae secreto, & aliquo modo se Clavibus subiiciendi, ut juvetur eo modo, quo Confessor iudicabit id fieri posse, si non absolvendo, saltem dando consilium, ne lignum fumigans extingatur, & similibus modis, non obstante aliàs malà dispositione; v. g. etiamsi dicat, se, cum non sit Sacerdos celebrasse, & velle imposterum celebrare. Hucusque Malderus.

Ex quo patet, quare addiderim in Conclusionem illam particulam: *Dummodo propositum illud sacramentaliter confiteatur*. Quia tunc propositum illud spectat ad Confessionem, si non ut materia Absolutionis, saltem ut impedimentum illius, cuius cognitio ita ad Sacerdotem pertinet, sicut ipsorum peccatorum quæ absolvenda sunt, & hoc in quantum ille Iudex est in hoc foro. Et eodem modo spectat ad Confessionem ipsum peccatum, quod est objectum propositi, utpote cum eo habens necessariam connexionem, quod proinde non potest manifestari, nisi simul implicitè manifestetur ipsum propositum; ita quod quilibet, qui audiret illud peccatum revelari ex Confessione, statim intelligeret propositum illius peccati.

139.
que displicet
Auctori
nisi com-
modè intel-
ligatur.

Malderus.

Sigillum
hic habet
locum,
quando est
Confessio
sacramentalis,

140.
Quare dicitur
in Conclus.
Dummodo
propositum
&c.

137.
An peccata
committenda
sub sigillo
contineantur.

Ratio pro
peccato occi-
dendi.

138.
Tripliter
potest ali-
quis pecca-
tum commi-
tere casalen-
si.

Senten-
tia
Alensis de
hac con-
clusionè.

Si ergo propositum non potest revelari, neque eius objectum seu peccatum, eo modo quo dictum est; & per consequens neque circumstantiæ odiosæ peccati, propter connexionem, quam habent cum ipso peccato. Hanc sententiam sequitur Diana part. 5. tract. 11. resol. 25. cum Aliis quos citat, quibus addit Vasq. q. 39. a. 4. dub. 3. Lug. supra n. 53. & alios Recentiores.

Rogas, quid dicendum de circumstantiis non odiosis, v. g. de nomine pœnitentis, patria, dignitate &c. Item de odiosis sine ordine ad peccatum expositis. Denique de virtutibus, & revelationibus pœnitentis? Respondendo:

CONCLUSIO VI.

Circumstantiæ non odiosæ, ut nomen, patria, dignitas, status; & odiosæ sine ordine ad peccatum expositæ; similiter virtutes, aut revelationes, non sunt per se loquendo materia sigilli.

141.
Quæ sint
circumstan-
tiæ non
odiosæ, quæ
non cadunt
sub sigillo.

Circumstantias non odiosas voco, quarum revelatio non reddit Sacramentum odiosum; tales sunt, ut habet Conclusio, nomen, patria, dignitas, status, &c. sive enim pœnitens vocetur Paulus, sive Petrus, sive sit Antuerpiensis, sive Mechliniensis, sive Lovaniensis, Sacerdos, vel sæcularis, hujus vel illius Religionis, Consul civitatis, vel de communi plebe, omnes tenentur sua peccata confiteri ex præcepto divino: ergo Confessarius revelando illas circumstantias per se loquendo nulli facit injuriam, nec aliquis merito potest inde retrahi à Confessione.

Dico; *per se loquendo*; quia, ut superius notavimus, possit fieri, ut revelando aliquas ex his circumstantiis, pœnitens adduceretur in suspicionem certi peccati, aut aliud notabile damnum incurreret; quo casu indubie revelatio redderet Sacramentum odiosum, & ideo ibi diximus, tunc Confessarium obligari sigillo, quia jam sunt circumstantiæ odiosæ; sed hoc per accidens est: & ideo simpliciter hic appellantur non odiosæ, ab eo, quod per se illis convenit.

142.
Illud tantum est materia sigilli quod revelatum reddit Sacramentum odiosum.

Ex quo sequitur, eas per se loquendo non esse materiam sigilli; quia illud tantum est materia sigilli; quod revelatum reddit Sacramentum odiosum seu onerosum pœnitenti, causans aversionem ab ejus susceptione, cuius signum est, quod pœnitens noluisse extra Confessionem illud dicere Confessario. Jam autem, nomen, patriam &c. per se loquendo pœnitens æquè facile diceret extra

Confessionem, quàm intrâ, si eadem se offerret occasio.

Hinc si aliquis se accuset, quod gavius fuerit de homicidio, quod heri contigit in foro, estò homicidium illud sit peccatum alienum, cujus revelatio ex Confessione, per se loquendo, redderet Sacramentum odiosum, adeoque illicita; tamen quia hic & nunc narratur seu exprimitur tamquam publicum, ita quod æquè facile pœnitens illud diceret extra Confessionem; putant DD. illud peccatum publicum non esse sigillatum, ita ut Sacerdos licet illud per accidens ignorasset, equidem jam haberet scientiam liberam: nam pœnitens illud potius præsupponit omnibus notum, & ideo non dicit illud sub sigillo; sed solum suum peccatum, circa illud, tamquam circa objectum, commissum. Ita Lugo supra n. 57. quem sequitur Arriaga Disp. 45. n. 29. in fine, ponens exemplum in eo, qui diceret: *Atque me, quod heri interfecerim duello illi patulo.*

Solum obitare videtur, quod Conclusionem præcedenti diximus; peccatum publicum pœnitentis esse materiam sigilli, etiam juxta præfatos Auctores: hoc, inquam, obitare videtur; quia cum pœnitens sciat peccatum suum esse publicum, non videtur velle illud dicere sub sigillo, eo modo, quo non vult dicere sub sigillo peccatum alienum, quod sit esse publicum.

Respon. disparitatem esse; quod peccatum proprium sit materia per se Confessionis & pudoris; secus peccatum alienum; de quo in casu præcedenti; & ideo per revelationem prioris redderet Sacramentum odiosum; secus per revelationem posterioris. Itaque quod Sacerdos revelet peccatum alienum publicum, nullum potest asserere pœnitenti pudorem, aut aliud causare incommodum, propter quod averteretur à Confessione, sicut dum revelat peccatum alienum occultum, aut peccatum proprium publicum, ut patet consideranti.

Sed quid dicam de virtutibus & revelationibus, quæ per accidens in Confessione deteguntur, ad habendam instructionem à Confessario, & directionem in vita spirituali, vel ad manifestandum integræ conscientiæ statum?

Indubie non sunt materia per se accusationis aut pudoris, sed laudis potius & gaudii; adeoque earum detectio non potest per se loquendo reddere Sacramentum odiosum, & per consequens non sunt materia sigilli; ut communiter perdocent Theologi. Poterit tamen, inquit Maldederus supra cap. 15. esse naturalis obligatio cedendi quantum pœnitens voluerit; alioquin certum est, earum revelationem non reddere Confessionem odiosam, nisi forte ex virtutum narratione, sternatur via directæ vel indirectæ, ad detegenda aliqua confessi vitia vel peccata, ut bene Medina Codice de Confess. q. 27. & Re-